

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Second Class postage paid at Fitchburg, MA

Torstaina, toukokuun 28 p., 1987 Thurs., May 28, 1987

FINNISH AMERICAN WEEKLY

83 vuosikerta Vol. LXXXIII No. 21 45 cents

MAAILMAN ERI KULMILTA

Greenpeace tempaisee Ruotsissa

Ympäristöjärjestö Greenpeace tempaisee piakkoin Ruotsissa. Ryhmä järjestön jäseniä aikoo parin kuukauden ajan kierrellä tutkimusaluksellaan pitkin Ruotsin rannikkoa ja jäljittää vedestä myrkyllisiä kemikaaleja. Järjestön silmätikkuna on erityisesti Ruotsin metsäteollisuus, jonka tilille se panee 90 prosenttia mereen joutuvista myrkyästä. Ruotsin teollisuudessa käytetään kaikkiaan noin 20 000:ta kemikaalia. Valkaismot laskevat mereen vuosittain 200 000 tonnia klooriyhdisteitä, joita puhdistuslaitokset eivät pysty erottamaan jätevedestä.

Äidinmaidon luovuttajat aids-testiin Ruotsissa

TUKHOLMA - Kaikki äidinmaidon luovuttajat testataan Ruotsissa aidsin varalta 15. toukokuuta alkaen.

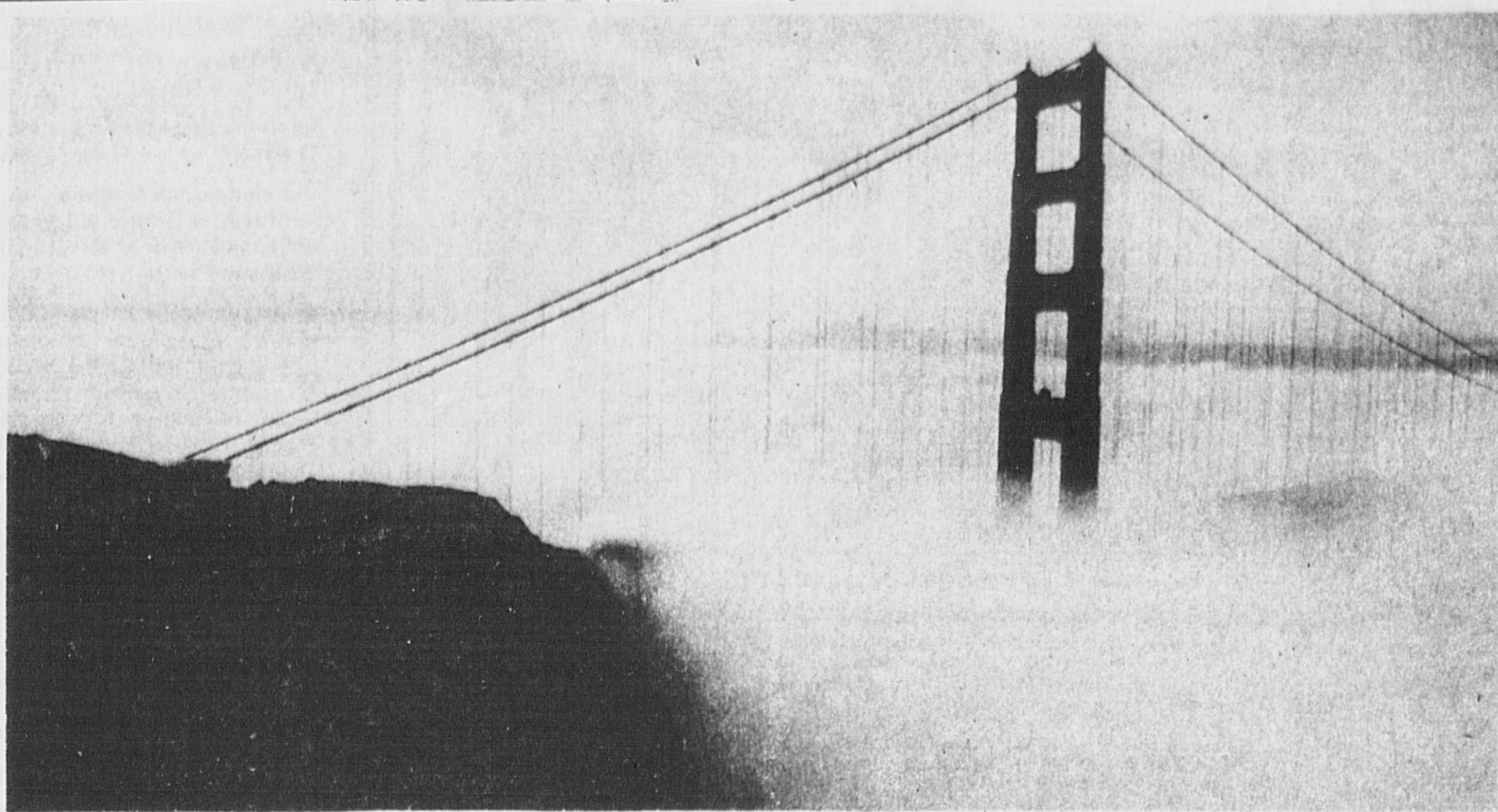
Tukholmalaisen Sachsskan lastensairaalan ylilääkäri Johan Gentzin mukaan Ruotsin sosiaalihuolluksen laatimia määräyksiä ryhdytään noudattamaan, vaikka ainakaan vielä ei ole varmasti osoitettu, että immuunikototauti aids tarttuisi lapsiin äidinmaidosta.

Äidinmaidon luovuttajille on Gentzin mukaan tehty vapaaehtoisia aids-testejä jo parin vuoden ajan mm. Örebrossa, Falunissa ja Malmössä. Yhtäkään HIV-viruksen kantaa ei ole löydetty luovuttajien joukossa.

NL:n uusi raketti ensilennolla

MOSKOVA - Neuvostoliitto on laukaissut onnistuneesti uudentyyppisen kantoraketin, jolla voidaan viedä avaruuteen monikäyttöisiä avaruussukuloita, uutistoimisto Tass ilmoitti viime lauantaina.

Tassin mukaan Energia-niminen raketti laukaistiin ensilennolle Baikonurin avaruuskeskuksesta perjäntä-iltana. Raketin lento osoitti sen hyvin luotettavaksi, Tass arvioi.

Golden Gate silta juhlii merkkipäiväänsä

SAN FRANCISCO, KALIF. - Noin 800,000 ihmisen joukko saapui paikalle sunnuntaina osallistua Golden Gate sillan 50-vuotispäivän juhlintaan. Aamu kuudesta aamu kahdeksaan silta oli suljettu ajolienteille ja oli omistettu jalankulkijoille aivan samoin

kuin sillan avajaispäivänä toukokuun 27, 1937. - Ylläolevassa kuvassa silta "poseeraa" tavanomaisemmassa sumunverhoamassa asussaan.

Yasuhiro Nakasone:

EC ei kärsi kiistasta

TOKIO, Japani - Pääministeri Yasuhiro Nakasone vakuuttaa, että vaikka Japani aikoo järjestellä ulkomaankauppansa uudelleen pienentääkseen kauppaylijäämäänsä US:n kanssa, nämä toimet eivät kohdistu Eurooppaan ja Euroopan yhteisöä EC:tä vastaan.

Nakasone puhui EC:n komission järjestämällä juhlaseminaarilla Tokiossa. Vastaanottaja juhliitti EC:n 30-vuotista taivalta.

Nakasone sanoi kauppapolitiittisten toimenpiteitä suunnitellun kun hän äskettäin vieraili presidentti Ronald Reaganin luona.

Nakasone korosti, että Japanin käsityksen mukaan maailmantaloudessa on kolme peruspilaria: Länsi-Eurooppa, Yhdysvallat ja Japani.

EC:n piirissä on pelätty, että Japani ryhtyisi viemään elektronikaansa entistä enemmän Länsi-Eurooppaan, kun Yhdysvaltain hallitus määräsi muutama viikko sitten ylimääräiset sakkotulit erälle japanilaisille tuotteille. Näitä tuotteita ovat mm. mikrotietokoneet, taskulaskimet ja väritelevisiot.

Suurpankit nostivat korkoaan

NEW YORK Kolme Yhdysvaltain suurimpiin kuuluvaa pankkia on nostanut peruskorkoaan, ns. prime-korkoa. Korotus oli neljännes prosenttiyksikköä ja uudeksi peruskoroksi tuli 8,25, mikä on korkein lukema kymmenen kuukauteen. Korotus oli järjestyksessä toinen kahden viikon aikana.

Korotuksen tehneet pankit olivat Chase Manhattan, Manufacturers Hanover ja Chemical Bank. Muiden pankkien odotettiin seuraavan esimerkkiä.

Vielä viime maaliskuussa suurimpien pankkien prime-korko oli 7,5 prosenttia.

Tiuhana tehdyt korotukset kielivät kovasta paineesta korkotasa kohtaan. Yksi paineen aiheuttaja on keskuspankki, joka haluaa tiukentaa luottojen saantia, jotta dollarin arvon lasku saataisiin pysähtymään ja inflaatiopaineita hillityksi kotimaassa.

Suurimmat pankit ovat joutuneet peruskoron tarkistuksiin markkinavoimien puristuksessa. Markkinakorkojen nousu on nostanut pankkien kustannuksia.

Prime-korko on eräänlainen pohjakorko, jonka perusteella määrätään yksityishenkilöiden ja yritysten luottojen korot.

Huipussaan prime-korko oli vuonna 1981, jolloin se oli 20,5 prosenttia.

Reaganille takaisku

WASHINGTON - Edustajainhuone on jyrkästi rajoittanut ulkomaisten hallitusten ja yritysten osallistumista presidentti Ronald Reaganin "Tähtien sota" avaruushankkeeseen.

Lisäksi edustajainhuone on supistanut tarkoituksen varattuja määrärahoja.

Presidentti Reagan esitti "Tähtien sota" hankkeeseen 5,7 miljonaan dollaria, mutta edustajainhuone myönsi vain 3,1 miljonaan määrärahaa.

Barbie linnoittautuu selliinsä

Entinen gestapojohdaja Klaus Barbie kieltäytyi viime viikolla todistamasta ja ilmestymästä enää oikeudenkäyntinsä Lyonissa. Barbie ilmoitti myös olevansa entisen pakopaikkansa Bolivian kansalainen ja totesi, että hänet oli siepattu neljä vuotta sitten kotoaan Ranskaan.

Barbie vaati päästä takaisin vankiselliinsä ja hänen äkillinen lausuntonsa katkaisi oikeuden istunnon. Sitä ennen hän oli kaksituntia vastailut hiljaisella äänellä tuomarin kysymyksiin, joissa tiukattiin hänen menneisyytensä yksityiskohtia.

Barbie sanoi jättäytyvänsä asianajajansa huomaan huolimatta kostomielialasta ja lynkkaus-kampanjasta, jota ranskalaisien tiedotusvälineiden johdolla on käyty.

73-vuotias Barbie vaikutti oikeudenkäyntinsä kolmantena päivänä väsyneeltä. Hän luki yllytyslausuntonsa saksaksi paperista ja tulkki käänsi sen kuuli joille.

Puhe nostatti vastalausemyrskyn syyttäjien keskuudessa ja lakimiehet yksi toisensa jälkeen nousivat ilmaisemaan vastustuksensa. Barbien sanottiin jälleen kerran yrittävän välttää oikeuden tuomion.

Perustuslakia juhliittiin Philadelphiassa

PHILADELPHIA, PA - Varapresidentti George Bush avasi Yhdysvaltain perustuslain 200-vuotisjuhlallisuuksia maanantaina pidetyissä virallisissa seremonioissa, mutta juhlallisuuksat jatkuivat kautta kesän aina syyskuuhun asti.

Noin 50,000 ihmisen joukko oli saapunut paikalle seuraamaan avajaisjuhlallisuuksia, mikä koostui puheista, kulkueista ja 30,000 sinivalko-punaisen ilmapallon lentoon päästämisestä.

"Olen ylpeä voidessani asua maailman rehellisimmässä, vapaimmassa ja anteliaimmassa maassa", Bush kertoi Liberty Bell paviljongin lähistölle koontuneelle kuulijajoukolle.

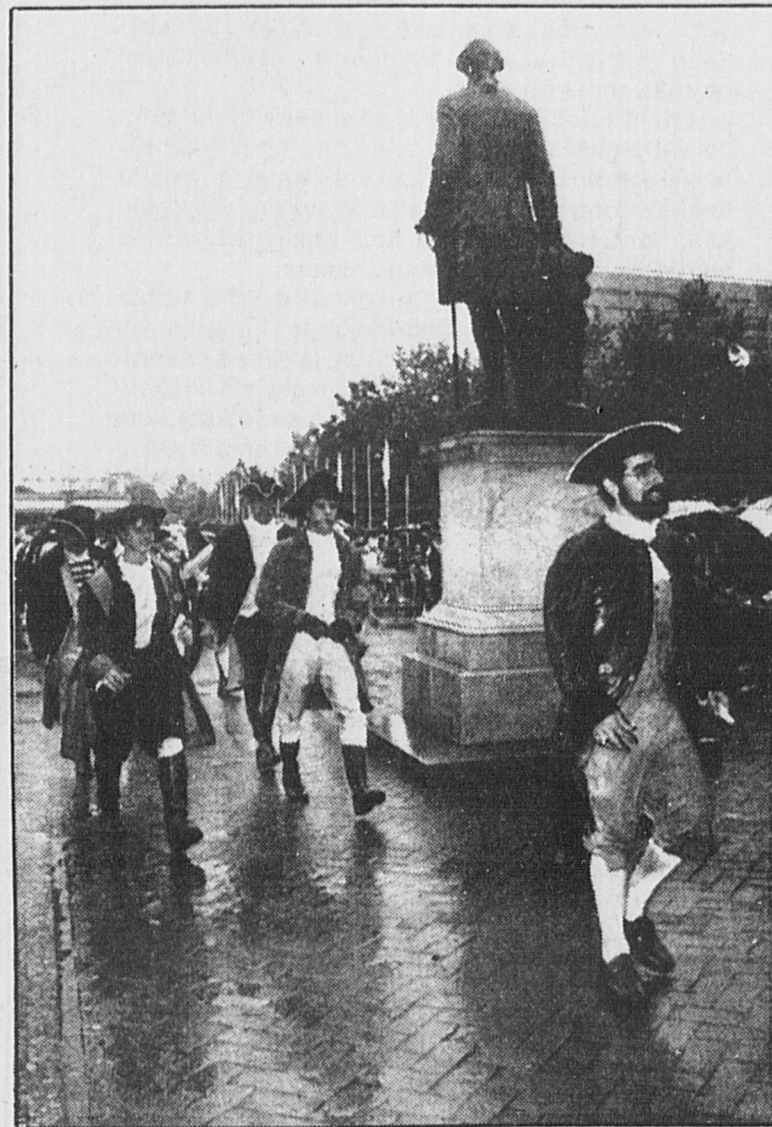
Kansallisen perustuslain 200-vuotisjuhlakomitean puheenjohtaja, korkeimman oikeuden entinen ylituomari Warren Bur-

ger, yhtyi Bushin sanoihin. "Perustuslakimme ei ole suinkaan täydellinen, mutta... meidän tulisi tukea sitä," sanoi Burger, joka jätti korkeimman oikeuden organisoitakseen perustuslain kansalliset juhlinnat.

Useiden eri uskuntaryhmien edustajat olivat paikalla merkkinä perustuslain takaamasta uskonnollisesta vapaudesta.

Yleisö osallistui "Star Spangled Banner" laulun laulamiseen US:n lipun noustessa 100-jalan korkuista lipputankoa pitkin, ensin huipulle ja sitten takaisin puoliväliin kunnianosoituksena Persian lahdelta kuolleille 37 amerikkalaiselle sotilaille.

Neljä mielenosoittajaa, jotka kantoivat US:n Keski-Amerikan politiikkaa vastustavia plakaatteja, pidätettiin noin korttelin etäisyydellä syytettynä epäjärjestystä aiheuttavasta toiminnasta.

Valtuutetut saapumassa Philadelphian Independence saliin, missä toistettiin Yhdysvaltain perustuslain allekirjoittamistilaisuus. Taustalla George Washingtonin kuvaava patsas.

This week in THE FINNISH-AMERICAN

RAIVAAJA

page 3

- Speaking of the vaivaukko
- First Finnish settlers to be remembered in Chester, PA
- Notes from Saima Park
- Open letter to Sanni, Lilian, and John
- FinnFest golf tournament

Exchange Rate

1 Finnish mark=\$0.231 US
\$1 US=4.329 Finnish marks
as of May 27

Sisäsivuilla:

- Connecticutin uutisia page 4
- Fitchburg ja ympäristö sivu 5
- Suomesta ja suomalaisista sivu 6

Oikeusasiamies ja ulkomaalaisten passitus

Sisäministeriön poliisiosaston ulkomaalaistoimiston käytäntö, jonka mukaan ulkomaalaisen on poistuttava Suomesta oleskelulupaa anoaakseen, ei eduskunnan oikeusasiamiehen päätöksen mukaan perustu lakiin.

Se ei myöskään vastaa niitä perustavoitteita, joihin ulkomaalaislain säätämisellä pyrittiin, sanoo eduskunnan oikeusasiamies Olavi Heinonen päätöksessään.

Ulkomaalaistoimiston käytännön mukaan on viisumitta Suomeen tullee ulkomaalaiselle, joka on halunnut jäädä pysyvästi tai pitkäksi aikaa Suomeen, myönnetty oleskelulupa vain erittäin painavista syistä.

Ulkomaalaiset ovat useimmiten joutuneet poistumaan Suomesta ja hankkimaan viisumin Suomen edustustolta Pohjoismaiden ulkopuolelta. Samoin on käynyt myös, jos viisumin nojalla Suomeen tulleen ulkomaalaisen oleskelun tarkoitus on muuttunut.

Hakijoille turhia kustannuksia

Oikeusasiamiehen mukaan käytäntö on aiheuttanut oleskeluluvan hakijalle turhia kustannuksia ja vaikuttanut epätarvittavasti oikeusturvan parantamiseen ja viranomaisten

sellaisissa tapauksissa, joissa uuden viisumin myöntäminen on ollut ilmeistä.

Esimerkkinä oikeusasiamies mainitsee ulkomaalaisen, joka oli tullut Suomeen työskentelemään ja olisi halunnut jatkaa oleskeluaan opiskelun vuoksi. Asiallisia esteitä ei oleskeluluvan myöntämiselle olisi ollut, mutta ulkomaalaistoimiston päätöksen mukaan anojan täytyi poistua Suomesta viisumia anoaakseen, vaikka asia olisi voitu käsitellä ilman lisävaivaa myös Suomessa. Asiaa käsitellyt tarkastaja oli pitänyt todennäköisenä, että viisumi olisi myönnetty sitä haettaessa ulkomailla toimivasta Suomen edustosta.

Lain piti lisätä joustavuutta

Ulkomaalaistoimisto on perustanut käytäntönsä ulkomaalaisasetukseen. Siinä säädetään, että ulkomaalaisella on oltava ennen maahan tuloaan viisumi, joka on hankittu tiettyä tarkoitusta varten.

Laissa ei kuitenkaan viitata missään kohdin siihen, että oleskeluluvan edellytyksiä voidaan asetuksella tiukentaa. Päinvastoin ulkomaalaislain avulla pyritiin ulkomaalaisten oikeusturvan parantamiseen ja viranomaisten

toiminnan joustavuuden lisäämiseen, oikeusasiamies tähdentää.

Ulkomaalaistoimiston tarkastajat ovat perustelleet oikeusasiamiehelle tekemiään passitus-päätöksiä toimiston omaksumalla käytännöllä. Esimerkiksi avioliittoa on pidetty erittäin painavana syynä oleskeluluvan myöntämiseen yleensä vain silloin, jos avioliitto on kestänyt vähintään vuoden tai jos aviopuolisilla on alaikäisiä lapsia.

Oikeusasiamies kiinnittääkin valtioneuvoston huomiota siihen, että ulkomaalaisasetuksessa ei ole yksityiskohtaisesti säännelty perusteita, joilla viisumitta maahan saapuneelle voidaan viisumi antaa.

Työluvan osalta ovat laki ja asetus eräältä osin ristiriidassa keskenään, hän huomauttaa.

Suomi Euroopan neuvostoon?

Suomen Ulkomaankauppiainliiton puheenjohtaja Kari Kairamo ehdottaa, että Suomi liitetään Euroopan neuvostoon, jolloin Suomi-kuva maailmalla parantuisi.

Kairamon mukaan Suomen teollisuuden ja ulkopoliittisen aseman tunnetuksi tekeminen johtavissa teollisuusmaissa vaatii aikaisempaa voimakkaampaa toimintaa.

Joka neljättä kidutettu

Jopa neljäsosa Ruotsiin ja Tanskaan saapuvista pakolaisista on joutunut kotimaassaan jonkinasteisen kidutuksen kohteeksi. Suomen Punaisen Ristin mielestä myös Suomessa ongelmas-ta tulisi keskustella entistä enemmän, sillä jokainen pakolaista vastaanottava maa joutuu kosketuksiin myös kidutuksen kanssa.

Helsingissä selvitettiin viime torstaina SPR:n ja Åbo Akademin järjestämässä seminaarissa Pohjoismaiden mahdollisuuksia kidutettujen auttamiseksi. Tanskassa ja Ruotsissa toimivien kidutuksen uhrien kuntoutuskeskusten edustajat olivat mm. saapuneet kertomaan kokemuksistaan.

Kouriintuvimmin kidutus onkin noussut Pohjoismaissa esiin juuri pakolaisista vastaanotettaessa. Esimerkiksi Ruotsiin saapuvien pakolaisten määrä on liki kolmekertaisiutunut 1980-luvulla, ja yhä useampi heistä on kokenut kidutusta, kertoi yllä-käri Per Borgé Tukholman kuntoutuskeskuksesta.

Sekä Tanskassa että Ruotsissa kuntoutukseen on voitu ottaa vain noin 60 ihmistä vuodessa. Hoitoon hakeutuvia on ollut kummassakin maassa enemmän, mutta

ta voimavarat eivät ole toistaiseksi riittäneet kaikkien auttamiseen, seminaarissa todettiin.

Kidutusta 100 maassa

Eri ihmisoikeusjärjestöjen mukaan järjestelmällistä kidutusta tapahtuu jatkuvasti noin 100 maassa. Kidutuksessa käytetään yhä useammin nykyaikaisia tieteellisiä ja teknisiä menetelmiä, joiden tarkoituksena on jäljittää jättämättä murtaa uhrin itseluottamus.

Kidutus on kielletty useissa

kansainvälisissä sopimuksissa. Helsingin seminaarissa esiteltiin vuonna 1984 YK:ssa hyväksytty yleissopimus, joka mm. mahdollistaa kidutukseen syyllistyneiden pidättämisen ja tuomitsemisen myös muualla kuin kotimaassaan. Sopimuksen on tähän mennessä ratifioinut 14 valtiota, pohjoismaista Norja, ja Ruotsi. Suomessa asia on käsitelty.

Ulkomaankauppa 80-prosenttisesti laivojen varassa

Suomen ulkomaankauppa on lähes täysin merikuljetusten varassa. Viime vuonna 80 prosenttia ulkomaan kaupan arvosta hoidettiin laivoilla. Ulkomaankaupan kuljetusten kokonaismäärä oli viime vuonna 55,8 miljoonaa tonnia, missä oli hieman kasvua edellisestä vuodesta.

Vientikuljetusten määrä oli 19,9 miljoonaa tonnia eli hieman edellisvuotista pienempi. Viennistä kuljetettiin meritse lähes 90 prosenttia. Valtaosa viennistä oli metsäteollisuustuotteita ja raakaputaa, runsaat 60 prosenttia.

Tuontikuljetusten määrä oli 35,8 miljoonaa tonnia, mikä oli hieman edellisistä vuodista enemmän. Tuonnissa merikuljetusten osuus oli 83 prosenttia eli saman suuruinen kuin vuotta aiemmin.

Priha Oy:n tytäryhtiölle liimatehdas Ohioon

Suomalaisen Priha Oy:n yhdysvaltalainen tytäryhtiö Chembond Corporation rakentaa uuden liimatehtaan Ohion osavaltiossa sijaitsevaan Toledoon. Ensi huhtikuussa toimintansa aloittavan tehtaan päätuotteet ovat rakennuslevy- ja eristevillaiteollisuuden käyttämät liimamateriaalit.

Ennenstään Chembond Corporation omistaa viisi liimatehdasta eri puolilla Yhdysvaltoja. Yhtiön liikevaihto on lähes 90 miljoonaa dollaria. Uusi tehdas nostaa sen lähes 100 miljoonaa dollariin. Työntekijöitä yhtiön palveluksessa on noin 180.

RAIVAAJA

(THE PIONEER - Established 1905)

Published by RAIVAAJA PUBLISHING CO.
Weekly on Thursday except when Holiday falls on
Thursday, then on Wednesday
117 Elm St., P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Phone (617) 313-3822
Second Class postage paid at Fitchburg, MA

Marita Caution
Editor

J. N. Ratila
Manager

SUBSCRIPTION RATES (TILAUSHINNAT)

UNITED STATES

12 Mo.	\$20.00
6 Mo.	13.00
3 Mo.	9.00
OUTSIDE U.S.	
12 Mo.	\$24.00
6 Mo.	17.00

Single copies 45c

Venetsia lähestyy

Läntisten teollisuusmaiden johtajat kokoontuvat kesäkuun 8 - 10 päivinä Venetsiaan Italiaan taloudellisen huippukokouksen merkeissä. Kokouksia on pidetty vuodesta 1975 lähtien ja yleisen mielipiteen mukaan odotukset ovat lähes aina olleet seurauksia lupaavampia. Kokouksissa syntyneet sopimukset eivät ole juuri koskaan johtaneet käytännöllisen rahapolitiikan noudattamiseen.

Tästä huolimatta kokousten merkitystä ei tulisi vähätellä, sillä ne ovat osoittautuneet hyödyllisiksi keskusteltaessa kaikkia osanottajamaita koskevia ongelmia: maapallon kasvavaa velkataakkaa, valuuttakursseja ja kaupankäyntiä koskevien eripuraisuuden ratkaisemista.

Tämän vuotinen huippukokous ei voisi sattua parempaan aikaan, taloudellinen ilmapiiri on maikkeaa muuta kuin rauhallinen ja niinpä osanottajilla on odotettavissa monia myrskyisiä keskustelunaiheita. Kolmannen maailman velkataakka on jälleen polttavana uutisaiheena: amerikkalainen Citicorp on myöntänyt kolmen biljoonan summan mahdollisten velkojen kattamistoimiin. Muiden amerikkalaisten pankkien uskotaan ryhtyvän samanlaisiin toimenpiteisiin.

Toisella rintamalla Japanilla ja Länsi-Saksalla on vaikeuksia vientituotteidensa kanssa. Dollarin jatkuvan laskun johdosta kyseisten maiden tuotteet ovat amerikkalaisia kalliimpia ja siksi usein hyllylle jäävä vaihtoehto.

Jotkut taloudelliset analyytikot ovat jo tulleet siihen johtopäätökseen, että Venetsian huippukokous ei pysty tuottamaan mitään taloudellisia muutoksia. He uskovatkin, että kokouksen pääkeskustelunaiheet eivät koskettale ollenkaan maailman taloudellista tilaa, vaan sellaisia polttavia kysymyksiä kuin AIDS ja Euroopan ohjukset. Nekin ilman muuta keskustelunaiheita asioita.

Huippukokouksen osanottajien tulisi kuitenkin pitää mielessään, että kokouksen tarkoitus kärsii melkoisesti, jos he antavat taloudellisten kysymysten jäädä taka-alalle. Osanottajien tulisi keskustella aikaisempien vuosien pyrkimyksistä ja vaatia aikaisempina vuosina solmittujen sopimusten noudattamista parhaalla mahdollisella tavalla.

YKSILÖN OIKEA ONNELISUUS

Jos ihmisen mieli vain kerran käsitti, kuinka vähän tällä maailmalla oli tekemistä yksilön oikean onnellisuuden kanssa, hän kykeni ehdottomasti luomaan oman onnellisuutensa paljoakaan tarvitsematta siihen maailmalta apua.

Daniel Defoe

KULTTUURI ON MENNEITTEN SUKUPOLVIEN PERINTÖ

Kulttuuri on menneiden sukupolvien perintö sikäli kuin tämä esiintyy kunakin aikana ihmisten taipumuksissa, tajunnassa, työssä ja työn tuloksissa.

Heinrich Schurtz

Nimipäivät

Kesäkuun 6 p. Kustaa, Kyösti, Kustavi
Kesäkuun 7 p. Suvi
Kesäkuun 8 p. Salomo, Salomon
Kesäkuun 9 p. Ensio
Kesäkuun 10 p. Seppo
Kesäkuun 11 p. Impi, Immi
Kesäkuun 12 p. Esko

Casey käski!

1300-vuotiaita puukkoja Tampereella

Jungilla eli pikkupuukkoilla syvärähän ja isoolla lyvärähän. Se oli eteläpohjalainen puukonkäyttöohje muutaman vuosikymmenen takaa, mutta suomalaisen yöllä tai esiliinan nauhoissa on heilunut puukko reilut tuhat vuotta.

Suomen vanhimmat puukot on ajoitettu ajanlaskun ensimmäisille vuosisadoille ja jo viikinkiajalla, 900- ja 1000-luvulla puukko on ollut nykyisen mallinen. Terä on valmistettu tietyistä raudan ja teräksen sekoituksesta. Kahva oli yleensä puinen, joskus tuohesta.

Idän suomensukuisilla kansoilla oli tapana kantaa puukkoa vaakasuorassa; tuppi oli ripustettu kannakkeista vyöhön. 900-luvulla yleistyi läntinen vaikutus eli puukon kantaminen pystyssä.

Hautalöytöjen perusteella naisten puukko oli vaakasuorassa vielä tuhatluvullakin. Puukko pysyi naistenkin vyötäsiällä, vaikka pysty kantotapa tuli muotiin; puukko sidottiin esiliinan nauhoihin.

Naisen juhlapukuun puukko

kuuluu vain tietyillä karjalaisseuduilla.

"Naisella se yleensä oli hyvin arkinen työkalu; siitä kertoo, että naisen puukko on veitsi myös lappalaiskulttuurissa, missä miehen leuku on monitoimikalu", Tampereen kaupungin museoiden amanuenssi Leena Willberg kuvaa.

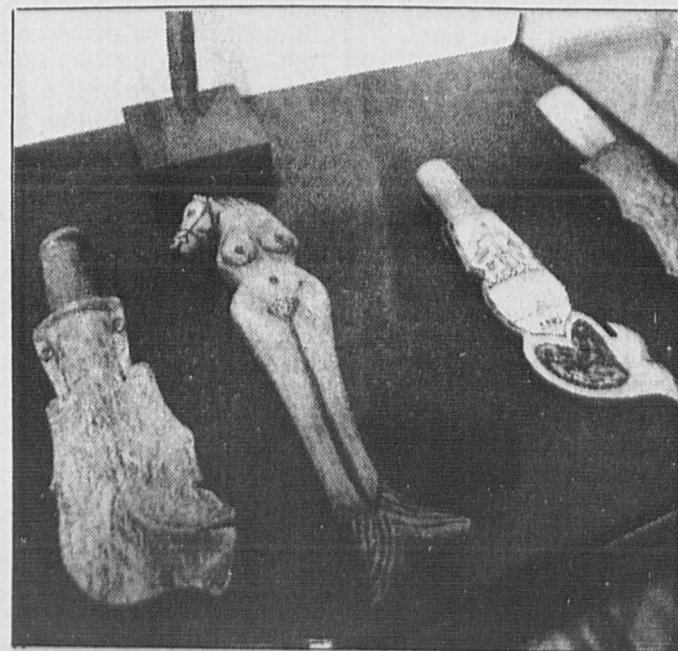
Puukko-nimi saksalaislaina

Suomalais-ugrialaisten kansojen puukon nimi oli veitsi tai kuras jo kivikaudella. Puukko-sana on tutkimusten perustella saksalaisten kauppioiden myötä 1200-luvulla siirtynyt lainasana. Pook-veitsi oli pystytupeessa kannettava yksiteräinen ase, ja samaan tuppeen liittyi pikkuveitsi Junge. Mahdollisesti siitä on kehittyntä pohjalaispuukon pikku-puukko junkki.

Puukko-nimen käyttö suomalaisesta veitsestä levisi Pohjanmaalta. Itä-Suomessa sana yleistyi vasta 1800-luvun loppuilla.

Puukolla vuolaan itseään päin, sillä näin sormet tukevat työtä. Museon puukonservattori Eero Käpysellä on tekeillä kirvesvari.

Viime sotien aikana puukko koki uuden tulemisen, sillä asemasodan aikana puukkoja ja varsinkin tuppia syntyi sotamuuksiksi.

Sanan nuoruudesta kertoo myös siitä johdettu teonsana: puukottaa. Se yhdistyy saksalaisen Pook-veitsen aseluonteeseen. Puukolla tehtävä työ on edelleen ikivanhaa veistämistä.

Puukko ei muutu vaan tuppi

Kätevyyttä arvostavassa yhteiskunnassa puukko kuului joka miehen kupeelle. Sen arvo on aina tunnettu maalla; julkisena näyttönä ovat nikkarintaitoa vaativat rukiinlatat, tuolit ja kaulauslaudat. Ilman puukkoa eivät synny pajupillit tai kaunalaitkaat.

1700-luvulla puukko väkiintyi myös miehen juhlapukuun vastaamaan vallasväen miekkaa tai tikaria.

Arkipuukko voi heilua tuohesta tehdyssä tupeessa, mutta juhlapuukot ovat komeatuppiasia ja kuparilla tai hopealla hioitettuja, sillä puukko ilmentää sosiaalista asemaa ja varallisuutta.

Sotavuosina tuppiatse ilmensi eniten miesten koti-ikävä.

1800-luvun alkupuolella puukonteko oli kansanmestareiden käsissä. 1830 aloitti Fiskars, 1891 Hackman. Pohjanmaalla, erityisesti Kauhavalla taitavat seppämestarit erikoistuivat puukontekoon 1870-luvulla. 1879 aloitti lisäakki Järvenpää, sitten Juho Kustaa Lammi. Nykyäänkin Kauhava on puukonvalmistuksen keskus, vaikka ainakin yhtä kauniita puukkoja tulee Toijalasta tai Kuusamosta.

Nykypuukon terä on entisen näköinen, mutta kahva voi olla puuta tai vaikka keltaista muovia. Näyttävimpään suunnittelija voi olla vaikka Tapio Wirkkala, ja kappalehinta 200 markan vaiheilla.

Ensimmäinen tunnettu henkilö joka on saanut lahjaksi suomalaisen puukon, oli Venäjän keisari Aleksanteri III, ja hänen jälkeensä monet muut.

Puolet nähtävillä

Puukkojen perinteen uskoisi olevan omimmillaan Etelä-Pohjanmaalla, Tampereella 'Isoolla puukolla on vähemmän ratkoitu raavasten miesten kesken periaatteellisia kysymyksiä'.

Museotoimenjohtaja Martti Helin uskoo ainakin kotimaisten kävijöitten kiinnostukseen, sillä näyttelyn uusimmat puukot piti jäljittää valmistajilta; kauppoissa kaikkia ei ollut.

Vanhimmat esillä olevat ovat 600-luvulta.

Tampere näyttää puukkoarsteistaan vasta puolet, kun Hämeen museoon on pystytetty noin 150:n puukon ja tupen näyttely käyttöalueesta kertovine karttoineen ja valokuvineen.

Näyttely on avoinna koko turistikauden eli elokuun loppuun saakka.

Hämeen museo Särkänniemen tuntumassa on avoinna maanantaita lukuunottamatta päivittäin kello 12-18.

Irja Hyvärinen

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1987: Yhteensä: \$ 4,341.00

Helmik. 5, 1987 kuolleen siskonsa Aileen Ojalan muistolle lahjoittaa Virginia T. Warburton, Goshen, NH \$ 20.00

Vuoden 1987 Avustuskampanja:

John Watanen, Laurens, NY \$ 10.00

American Finnish Tourist Club, Inc.,
Lantana, FL \$ 100.00

Vanhempiensa Selma ja Akseli Mattsonin muistolle
Thelma Mattson, Maynard, MA \$ 50.00

Vanhempiensa Andrew K. ja Matilda Nisulan,
Arthur A. ja Selma J. Lindbergin, ja
veljensä Edwin K. Nisulan (k.i.a. 1944 WWII) muistolle
Walter ja Esther Nisula, Quincy, MA \$ 25.00

Eino P. ja Senja Talikka, Painesville, OH \$ 10.00
Ilmari ja Eila Salminen, Rochester, NY \$ 10.00
Leslie ja Miriam Rivers, W. Simsbury, CT \$ 20.00
Mr. ja Mrs. Sulo Peura, Hoiden, MA \$ 10.00
Waino R. Pulkkinen, N. Windham, ME \$ 10.00
Helmi Erickson, Ashtabula, OH \$ 2.00
Lempi McDonough, Worcester, MA \$ 10.00

Mrs. Mini Saaren muistolle
Andy ja Tarja Silverman, Tarrytown, NY \$ 15.00

Viola ja Tauno Palo, Newark, DE \$ 25.00

Kiitos lahjoittajille!

Lukijoitten lausahduksia:

Lähetettäänsä lahjoituksiaan Raivaajalle monet lukijat muistavat toimitusta myös pikkukirjeillä ja miettelä. Koetamme julkaista niitä mahdollisuuksiemme mukaan. Tässä postin satoa:

Lämmintä kesää!

Juna Jussi
Laurens, NY

Minä olen tilannut tätä Raivaajaa niin kauan kun se on ollut olemassa, ja se on yhtä vanha kuin minäkin. Minä olen syntynyt myös 1905.

Helmi Erickson
Ashtabula, OH

Kuolleita

Eleanor Helen Hautala

WEYMOUTH, MA - Eleanor H. (Piispanen) Hautala, 67, kuoli yllättäen kotonaan toukok. 10, 1987.

Hän oli syntynyt Pembrokeissa suomalaisen farmaariin John Nestor ja Anna Maria Piispanen tyttärenä. Vainaja työskenteli braintreeläisen Sigma Electronic Corporationin palveluksessa 35 vuoden ajan ja kuoli firman eläkeläisyyteen. Hän kuului myös West Quincy Congregational kirkon naistenliiton sekä Weymouthin Council of Aging järjestöön.

Kaipaamaan jäi kaksi poikaa, Roy Donald Hautala, Halifax ja Alan Murray Hautala, Pembroke; kaksi siskoa, Aili Heikkilä, Carver ja Anna Hillstrom, West Wareham. Veli Frederick Piispanen kuoli palveluksessaan US laivastossa 1946.

Dawn Hannel, vainajan hyvä ystävä, huolehti hautausjärjestelyistä. Hautajaiset pidettiin Matthew Hannel hautausmaalla pastori Keijo Ahon toimituksessa siunauksen. Hautaaminen tapahtui Pine Hill hautausmaahan Quincyssä. Muistotilaisuus seurasi välittömästi West Quincy Congregational kirkossa.

Uuno Lampi

FITCHBURG, MA - Uuno Lampi, 69, 1104 Mitchell St., Cocoa, Fla., kuoli toukok. 15, 1987 Wuesthoff sairaalassa Rock Lodge, Fla.

Hän oli syntynyt New Ipswich, N.H.:ssä Matti ja Maria (Lampi) Lampin poikana ja asui Floridasa useita vuosia omistaen "trailerien" vuokraus- ja korjausliikkeen.

Vainaja sai päästötodistuksen entisestä Appleton Academystä 1935 ja oli toisen maailmansodan veteraani.

Kaipaamaan jäi vaimo Eini (Ranta) Lampi; kolme poikaa, John Lampi, Lunenburg, Steven Lampi, Silver Spring, Fla. ja William Lampi, Boston; kolme siskoa, Lillian Saltho, Helen Hayward ja Marie Phalen, kaikki Fitchburgissa sekä kolme lastenlasta.

Hautausmaastoimisto Bosk, 85 Blossom St., huolehti hautauksesta. Hautausmaastoimisto pidetään lauantaina, toukok. 30. p:nä klo 10 aam. Pastori L. Kenn Cobb toimittaa siunauksen. Hautaaminen tapahtuu Smith Village hautausmaahan New Ipswich, N.H.:ssä.

Lahjoituksia voi tehdä Messiah Lutheran kirkon muistorahastoon osoitteella: 750 Rindge Road, Fitchburg, MA 01420.

A. William Anttila

LANTANA, FL - A. William Anttila, 76, kuoli varhain keskiviikkona, toukok. 17, 1987 Wallingtonin sairaalassa, Wallington, Fla.

Selma O. Hannula

FITCHBURG, MA - Selma O. (Gustafson) Hannula, 89, 359 Rollstone St., kuoli toukok. 12, 1987 Woodbury Manor hoitokodissa. Hänen aviomiehensä Lauri I. Hannula kuoli helmik. 10, 1984.

Hän oli syntynyt Lanesvillen asuinalueella Gloucesterissa Jacob ja Matilda (Marju) Gustafsonin tyttärenä ja kuoli Elm St. Lähetyskirkon seurakuntaan sekä Kalevan Naisien.

Kaipaamaan jäi tytär Shirley M. Pitts, Fitchburg; kaksi lastenlasta, Dennis M. Pitts, Fitchburg ja Janis M. Mazzaferro, Leominster; sekä neljä lastenlastenlasta.

Boskin hautausmaastoimisto, 85 Blossom St., huolehti hautauksesta pastori David E. Wuoren toimituksessa siunauksen. Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

Lahjoituksia voi tehdä Elm St. Lähetyskirkon muistorahastoon osoitteella: Elm St. Congregational Church, 264 Elm St., Fitchburg, MA 01420.

Bertha Keskinen

FITCHBURG, MA - Bertha H. (Tuomi) Keskinen, 84, 15 Essex St., kuoli toukok. 8, 1987 Keystone hoitokodissa Leominsterissa. Hänen aviomiehensä Otto Keskinen kuoli huhtik. 30, 1959.

Hän oli syntynyt Viipurissa Suomessa helmik. 11, 1903 Adam ja Maria (Ikävalko) Tuomen tyttärenä. Vainaja kuoli Elm St. Lähetyskirkon seurakuntaan.

Kaipaamaan jäi poika Harry O. Keskinen Fitchburgissa sekä neljä sisarustenlasta.

Moorcroftin hautausmaastoimisto, 31 Myrtle Ave., huolehti hautauksesta. Hautaaminen tapahtuu Shuman Yard hautausmaalla Waldoboro Mainessa.

Kukkien asemasta lahjoituksia voi tehdä Elm St. Lähetyskirkon muistorahastoon osoitteella: Elm St. Congregational Church, 264 Elm St., Fitchburg, MA 01420.

Lauri Porkola

FITCHBURG, MA - Lauri J. Porkola, 79, 43 Phelps St., kuoli yllättäen toukok. 16, 1987 kotonaan. Hänen vaimonsa Doris (Cronin) Porkola kuoli vuoden 1986 heinäkuussa.

Hän oli syntynyt Fitchburgissa elok. 13, 1907 Jacob ja Helena (Alt) Porkolan poikana ja asui täällä koko ikänsä. Vainaja työskenteli Star Cleanersin firman palveluksessa kunnes sairastui viime vuonna.

Kaipaamaan jäi kaksi veljeä, Leonard J. Porkola, Northridge, CA ja Onni A. Porkola, Northboro; sisko Aina Stein, Gardner, sekä useita sisarustenlapsia.

Sawyer-Miller hautausmaastoimisto, 129 Elm St., huolehti hautauksesta. Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

The Finnish-American

RAIVAAJA

Gathering to commemorate first Finnish settlers

Sunday, June 14, Finns in the Delaware Valley will gather again to keep a commemorative day at Crozer Park, Chester, Pa. in recognition of the First Finnish Settlers.

This year is the 349th anniversary of the landing of the first Swedes and Finns in the Delaware Valley. In recognition of the importance of this occasion it is our honor to have Ambassador Paavo Rantanen and his wife

attend the ceremonies and then a group dinner later in the day.

The events of the day were planned by the joint efforts of the American Finnish Society of the Delaware Valley, president Irja Praba; the Delaware Valley Finnish Americans, chairperson, Liisa Heverin; and FinnFest USA '88, president Silvia Zsoldos.

We are having family picnicking on the park grounds and coffee and soda service in the Fire Hall

starting at 12 noon. The program at the monument site starts at 2 p.m. This year we will have entertainment by the Naisvoimistelijat Folk Dance Group from New York. After the monument wreath laying ceremonies and program we will meet at 4:30 p.m. for a group dinner at the David Finney Inn, 216 Delaware St., in historic New Castle, Delaware.

In the 1640's New Castle was the landing site of at least one of the ships which brought mostly Finns from Sweden to the New World.

Advance reservations are needed to join the group dinner. Send \$15 per person to Viola Palo, 1752 Dixie Line Rd., Newark, Del., 19702 before June 1 in order to join this new event added to our commemorative-day activities.

Viola Palo
Newark, Del.

Notes from Saima Park

FITCHBURG, Mass. - The Finnish American Club of Saima celebrated May Day with a Vappujuhla at the Park at the end of last month. Pictured above are three of the program's participants, Roy Helander, Marita Cauthen, and Karin Meyn.

Cauthen's student cap and the balloons she is holding are traditional symbols of Vappu in Finland.

Roy Helander organized the delightful and interesting program. He traced the origins of May Day celebrations back to pagan times.

Raivaaja editor Cauthen is a native of Finland and she spoke about how Vappu is celebrated there.

Karin Meyn of Maynard, Mass., sang three songs, *Spring*, an English translation of a Swedish song; an English translation of the Finnish folk song, *Kesäilä*, and an English folk song, *Lass with a delicate air*. She was accompanied on the piano by Helander.

Jonathan Ratila spoke about

the political side of May Day. He read from some of his research of how the Finns associated with Saima Labor Society and Raivaaja celebrated Vappu in Fitchburg during the early years of this century.

Roy also led the audience in a sing-a-long of Finnish songs.

Besides organizing the program, Roy busied himself making sima and tippaleipä so the audience could sample these traditional Vappu treats. He apologized that his tippaleipä didn't look like they should. That didn't matter once you tasted one, however, and besides it was his first attempt at making them.

There was also a table full of goodies served in the kitchen. Helen Hannula, Ann Anderson, Aili Weeks, Linnea Poikonen, and Lula Bjorbacka were responsible for organizing this segment of the afternoon's events.

Thanks to Roy Helander for a most enjoyable Vappujuhla. Hope the club will celebrate Vappu next year and in years to come.

Puistorotta

Finnish Americans, Fore!

Here's your chance to golf against a blind golfer during Finn Fest '87. Chuck Brulie is now totally blind from 4 strokes caused from a severed neck artery during the Korean War. He has documented proof of no light perception.

Sign up for the FinnFest '87 tournament held at the Oak Pointe Golf Club, Brighton on June 24th starting at 7 a.m.

The purpose for Chuck's participation is his promotion of his clinics, for the "physically challenged". Chuck adds, "They'll help you, provoke you, inspire you." It's an invitation to blind golfers to play, with a guide. Chuck trains guides to line up the blind golfer for their holes. Would you like to learn how to be a guide? He scores in the high 70's to low 80's for 18 holes and even aces the par 3, 135 yards third hole at the Tide Country Club in Florida. He says, "It can be done."

Of course, this takes funds, so he sells Blind Golf Bag Tags for \$1.00 each to support his quest in life. You can receive your bag tag free by signing up for our FinnFest '87 golf tournament held on Wednesday, June 24th. For more information about Chuck or his bag tags, which also can be purchased at wholesale for fund-raising or church organizations, please call 471-4465 and ask for Lois.

Lois M. Sproull
FinnFest, Publicity Chwmn.
FCA Newsletter

Speaking of the 'vaivaisukko' . . .

(FINNISH PAUPER SCULPTURE)

by Signe

As a very young visitor in Ylistaro, I noticed a carved wooden statue of a man near the doorway of the village church. Mother explained that he was there to collect money for the poor, and showed me the slot in his chest where I might deposit a coin.

Much later I found out that over a hundred of these wooden sculptures could be found in the province of Ostrobothnia in mid-western Finland, and that today they are regarded as a unique form of folk art.

Originally they were painted in bright colors, but these have softened with age. They are from four to six feet tall, and while some date from the eighteenth century, most were probably constructed in the nineteenth. Some are well dressed, even to top hats, but most represent the poor man, the cripple, or the invalid. . . whatever would elicit the most pity and money from the passersby.

The best carpenter, craftsman or shipbuilder was entrusted with this work. The "vaivaisukko" had his hand outstretched, and there was an opening at the back with a box to receive the money. He was nailed or fastened with iron bands to the church wall. To prevent theft, the money might slide along a tube to the interior of the church.

These statues go back to the time of the Reformation, and replaced the hollow logs used to collect money for the Catholic Church. The first figures were made to represent Biblical characters: Lazarus, the beggar, and Bartimeus, the blind man, both poor.

In those days, the churches provided for the poor, but later when towns became responsible for their care, money collected in the poor boxes was used chiefly for extras, such as Christmas parties.

This folk art goes back to a time before modern Finnish sculpture, and many of these figures are now preserved in museums. In some towns, a very old "vaivaisukko" is treasured in the museum while a slightly younger one is in the churchyard. Sometimes either may be called a "vaivaispoika" or a "vaivaisäiti". One or two towns have had a "vaivaisakka" (a woman).

Often pledges were made to the "vaivaisukko". One might promise, "I'll give five 'markkaa' to the 'vaivaispoika' if Mari promises to marry me" or "I'll remem-

Vaivaisukko, location and date of photograph unknown.

From the collection of the late Mauri Winturi, Finnish Cultural Center, Fitchburg, Mass.

ber the 'vaivaispoika' if my crime is not discovered" or "I've been so lucky that the 'vaivaispoika' deserves a coin."

Many a tale has been told concerning these pauper statues. One describes a fist fight between two small boys. Each was intensely loyal to his own town and felt that his "vaivaispoika" was the better dressed!

A story known to all Finnish children was written by Sakari Topelius about Puu-Pietari, a carpenter who lived in Lohtaja. Puu means tree or wood and the prefix became part of his name because of his vocation. He was commissioned to carve a vaivaisukko for the church.

Pietari had a little streak of cunning in his makeup, and it occurred to him that he could secretly make some extra money without very careful examination.

When the ukko was in place, Pietari made nightly visits to collect money, but was always careful to leave a little in the box.

As might be expected, the church officials became very puzzled as to why the amounts suddenly diminished. It was decided to conduct a thorough examination of the vaivaisukko.

Panic stricken, Pietari realized that his secret would be found out. Overcome with fear and guilt, he decided that the only thing to do was to wait until dark, go and pull the statue from its ney. He decided to cut not one but two openings to the box in the back of the statue. The second opening he fashioned and concealed so carefully that it

fastenings, carry it into the forest, and burn it before anyone discovered what he had done.

Armed with an axe and other implements, he set out to pull off the nails and iron bands.

It was a very cold night in January. The crusted snow crunched under his feet as he walked. The only thing that bothered him was the bright moonlight, but then he figured that no one would be out on such a cold night.

After much tugging and pulling, during which he had to blow on his hands to keep warm, Pietari managed to free the sculpture and throw it down the stairs. He planned to follow it, carry it to the woods, and cover it with snow. At some later time, he would get leaves and branches and set it on fire.

As he was about to act on this plan, he heard the sound of footsteps and realized, to his horror,

that someone was coming. What was he to do? He couldn't hide behind the ukko because the latter was lying in the snow. He would surely be seen if he tried to run. The moon was so bright that the vacant spot where the statue had been standing was clearly visible from quite a distance.

Believing that the church officials were approaching, he did the only thing he could. He jumped into the spot where the vaivaisukko had been, assumed the same posture with outstretched hand, and stood as still as if he had been carved with his own hands.

The two who were coming were not church officials, but two young rascals who had escaped from prison and were looking for food. When they noticed the vaivaisukko, they immediately decided there was a good chance they might find money inside him. They then decided to sit and rest while they discussed how best to carry out the robbery. Should they behead the pauper, or would it be better to chop off his legs?

Listening to them, Pietari was so frozen with fright that he couldn't have moved if he'd tried. One of the escapees threw his mitten in the carpenter's face, but even this he endured without batting an eye.

Then the other rascal raised his axe and was about to strike, and this was too much. Unexpectedly, Pietari let out a shriek and began to scream so loudly that he could be heard all over the village. The criminals, on the other hand were sure that Satan himself had appeared, and also began to call for help.

Just then the sheriff was passing by, and heard the commotion. He had two strong men with him, and soon the escaped prisoners were securely chained.

Pietari, however, still believed that his secret had been found out. Then and there, he eased his guilty conscience by confessing everything. He further promised to give his entire hoard of treasure to the poor.

At the end of the story, Topelius writes that he doesn't know whether that particular pauper sculpture is still in place. If it is, he says, it must be so old that it needs a new nose, and should be taken to the clinic in Helsinki where they make new noses.

"For you see, in our day, nothing is impossible."

Kalenteri

CONNECTICUT

- June 4 - Sampo Seura meeting, 7:30 pm, Canterbury.
- June 6 - Summer evening dance, 8:30 pm, Sampo Hall, Canterbury. Music by Finn Rhythm and Aatos Auto.
- June 11 - Finnish-American heritage Society meeting, 7:30 pm, Aura Hall, Voluntown.

MAINE

- June 7 - Finnish American Heritage Society participation in Hartford Heritage Days, Hartford. Parade, exhibits, dance demonstrations.
- June 13 - Juhannus Dance, 8 pm, American Legion Hall, South Paris. Music by Carol Reinholm.
- June 21 - Finnish American Society monthly meeting, 2 pm, Congregational Church, South Paris. Workshop for gathering historical data.
- June 26 - Finnish American Heritage Society exhibits, dancing, history presentations and readings at Norlands Living History Center, Livermore. Programs throughout the day.

MASSACHUSETTS

- June 2 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Fellowship Hall, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St., Fitchburg.
- June 6 - Rummage sale, 1 pm; supper & scholarship awards, 5 pm, Uljas Kaitto Temperance Society Camp, Pembroke.
- June 7 - Finnish American Club of Saima's 41st anniversary celebration, 11:30 am, Saima Park, Fitchburg. Chicken barbecue and ice cream social.
- June 13 - Finlandia Foundation Suvijuhla, 3 pm, St. Paul's Evangelical Lutheran Church, 929 Concord Turnpike (Rt 2), Arlington. This is the Boston Chapter's last meeting before the summer and it will feature Finnish Consul Antti Lassila of New York as guest speaker and the Revontulet folk dancers, who will perform some of the repertoire they have prepared for their appearance at the Kaustinen Folk Festival in August.
- June 13 - Finnish Ski Club's Juhannus Dance, 8 pm, Saima Park, Fitchburg. Music by Humppe Vaikko. Performance by Finnish Folk Dancers.
- June 21 - Smorgasbord, 12 noon, Uljas Kaitto Temperance Society Camp, Pembroke. Reservations: 472-5356 (Quincy).
- July 3-4-5 - 81st Summer Festival, Saima Park, Fitchburg. Celebrating Saima Park's 75th anniversary.

MICHIGAN

- June 7 - Brunch, 11:30 - 1:30, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd., Farmington Hills.
- June 9 - FCA Women's Club meeting, 7 pm, Finnish Center, Farmington Hills.
- June 12 - "Reflection on Heritage", a day on reflection on the heritage of Finnish Lutheranism in North America, Immanuel Lutheran Church, Negaunee. Guest speakers: Bishop Paavo Kortekangas of Tampere, Finland; Dr. Walter J. Kukkonen, Dr. Jacob Heikkinen and Dr. Ralph J. Jalkanen.
- June 17 - Senior Citizen Luncheon, noon, Finnish Center, Farmington Hills.
- June 25-28 - FinnFest USA '87, Schoolcraft College, Livonia.

PENNSYLVANIA

- June 14 - First Finnish settlers commemorative program, 2 pm, Crozer Park, Chester.

All programs subject to change

Scandinavian Weekend

June 5 - 7

at

Williams Lake Hotel
Rosendale, N.Y. 12472

Midsummer Festival

Walter Erickson Orchestra - Friday

Bert Stromholm Orchestra - Saturday

Wasa Folk Dancers - both nights

BOATING - SAILING - SAUNA - SWIMMING
AND OTHER SCANDINAVIAN TREATS

\$135.00 per person for 6 meals, 2 nights
First class accommodations with full private bath
air-conditioning, TV, direct dial telephone

FREE GOLF - CHOICE OF FOUR COURSES
WE HAVE TENNIS, HORSE-SHOES, ARCHERY

from New York telephone 1-800-382-3818
from N.J. and Conn. telephone 1-800-367-0355
local telephone 914-658-3101

Williams Lake Hotel

in beautiful Ulster County
Rosendale, N.Y. 12472

New York State Thruway Exit 18
2 hours from New York City

and another Scandinavian weekend
with Walter Erickson September 25 - 27

Open letter to Sanni, Lillian, Marie and John

Dear Friends,

It is with the greatest appreciation together with astonishment that we who attended the April 26 general meeting of FinnFest '88 heard of the generous money donations to Delaware Valley Finns from Marie and John Sten of North East, Md. and Marie's two sisters, Sanni Robertson and Lillian Leeman of Long Island, N.Y.

Many thanks to you Marie and John for your tremendous support in dollars which is in addition to your personal support in attending our meetings.

To you, Sanni and Lillian, we send our special thanks for think-

ing of your friends here in the Delaware Valley. We indeed hope along with you that our collective *sisu* will help us succeed in having a good FinnFest in 1988.

At least, we will accomplish one purpose of FinnFest USA to keep alive the Finnish ethnic identity and not allow it to disappear as it happened to the Finnish identity of the first Finnish settlers who came almost 350 years ago.

Thank you, Sanni for the \$3000, Lillian for the \$1000 and Marie and John for the \$1000.

Sincerely,
Viola Palo,
Secretary
FinnFest USA '88 and
Delaware Valley
Finnish Americans,
N.E., Md.
May 13, 1987

Smith Funeral Home, Inc.
Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel.: 632-0377

R. S. FOSTER
INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street
Ashburnham, MA 01430
Telephone: 827-5909

Articles for sale

Blue Print Files, Desks, Conference Tables, Drafting Tables, File Cabinets, 2,3,4,5 Drawer, Office Tables, 24 x 36", Metal Shelving, Air Compressors, Fork Lifts, Pallet Jacks, (some electric), Metal Lathes, Millers, Grinders, Shop Presses, Cranes, Shears, Brakes.

RIRONS MACHINERY
253 Main St. (Rte. 121A)
Plaistow, N.H. 03865
Tel.: 1-603-382-5671
Open 9:30-5 Mon-Fri 10-2 Sat-Sun

deLongchamp Cadillac Welcomes Linda Minkinen-Stevens

deLONGCHAMP CADILLAC-OLDSMOBILE in Fitchburg is

pleased to announce the arrival of Linda L. Stevens to their Sales and Leasing Staff. Linda is a native and resident of Westminster. She is the daughter of Mr. and Mrs. Wilho Minkinen and the wife of David E. Stevens. Linda will be happy to assist you with your next new or pre-owned automobile purchase and will answer any questions you may have about leasing.

deLONGCHAMP SALES
139 HARVARD ST.
FITCHBURG, MA

Ylikansalliset virvoitusjuomafirmat eivät ole yksin syytä maailman epäkohtiin, mutta oma laskunsa olisi niilläkin maksettavanaan.

1.5 biljoonaa mainoksiin - liikenisikö köyhillekin?

Kenen on vastuu, kun Filippiinien Negrosin saaren sokeriruokoviljelmien työntekijöistä 80-90% jää työttömiksi?

Sokerityöläisten liiton mielestä ainakin pienen osan vastuusta saivat ottaa kantaakseen Coca-Cola ja Pepsi Cola. Korvausvaatimus on runsaat 2 miljonaan dollaria kummaltakin yhtiöltä. Summa ei tunnuta kohtuuttomalta, kun sitä vertaa näiden ylikansallisten virvoitusjuomajättien vuosittaisiin mainosbudjetteihin, jotka nousevat noin 150 miljoonaan dollariin kummankin kohdalla.

Mutta miksi juuri Coca-Cola ja Pepsi? Koska ne ovat siirtyneet käyttämään juomissaan yhä halvempia makeutusaineita kuten maissisiirappia. Se on osaltaan vaikuttanut merkittävästi Filip-

piinien sokerinviennin romahtamiseen kahdessa vuodessa puoleen entisestään, sillä nämä kilpailevat kolayhtiöt ovat vuosittain ostaneet kolmanneksen USA:han ruokosokerista.

Negrosin työttömät ja heidän liittonsa ovat aloittaneet kahden entiseen suurostajaan kohdistuvan boikotin, jonka he toivovat laajentuvan ympäri maailmaa eli kaikkialle sinne, missä janoa tyydytetään juuri niin kuin yhteensä vajaan 1.5 biljoonan mainosbudjetilla neuvotaan. Pääsiäisen alla järjestettiin jo Hollannissa boikottiviikko, jonka aikana ihmisiä pyydettiin antamaan säästyneet kokisrahat Negrosin asukkaiden hyväksi.

Boikotin tarkoituksena ei kehityksistä tiedottavan IPS:n

mukaan ole kuitenkaan vain rahan keruu. Tavoitteena on myös kiinnittää jälleen huomiota kehitysmaiden riippuvuuteen yhden kasvin vientivälineistä. Ne on perustettu tyydyttämään tehokkaasti teollisuusmaiden tarpeita ajattelematta kehitysmaan asukkaiden elinmahdollisuuksien turvaamista.

Monikansalliset elintarviketyhtiöt, joista virvoitusjuomajäät ovat vain yksi esimerkki, tuottavat kolmannesta maailmasta halpaa ruokaa. Kun hintasuhteet muuttuvat, tulee eteen pahimmassa tapauksessa - kuten Negrosilla - nälänhätä.

IPS kertoo Pepsin torjuneen täysin sokerityöläisten vaatimukset, Coca-Cola on suhtautunut hieman kohteliaammin neuvotteluihin.

Urheilua

Jalkapalloilun SM-sarja

Jalkapalloilun Suomen mestaruussarjassa on pelattu kolme kierrosta ja kaikki joukkueet ovat kärsineet pistemenetyksiä, mutta toisaalta yhtään joukkuetta ei enää ole ilman pisteitä.

Kolmannen kierroksen tulokset: Ilves-Kuusysi 0-1, Koparit-PPT 0-0, Mp-KePS 1-0, Reipas-HJK 1-3, RoPS-Haka 2-3 ja TPS-KuPS 4-1.

Tilanne sarjassa: Kuusysi 5, TPS, PPT ja MP 4, Reipas, HJK ja KePS 3, RoPS, Koparit, HAKA, KuPS ja Ilves 2.

Pesäpallo SM-sarja

Pesäpallon Suomen mestaruussarjan toisen ottelukierroksen tulokset: Siilinjärvi-Hyväkää 104, Kitee-Imatra 7-10, Alajärvi-Kiri 7-4, Kankaanpää-Nurmo 1-2, Riihimäki-Vimpeli 4-4 ja Seinäjoki-Vaasa 5-8. Tilanne sarjassa: Imatra, Hyvinkää, Vaasa ja Nurmo 4, Kankaanpää, Kitee ja Alajärvi 2, Vimpeli ja Riihimäki 1, Seinäjoki, Siilinjärvi ja Kiri 0.

Vehkonen jatkaa kärjessä

Suomalainen motocrossaja Pekka Vehkonen jatkaa edelleen johtoaan motocrossin luokassa alle 250 kuutiota. Vehkonen oli viimeisessä maailman mestaruusosakilpailussa ensimmäisessä lähdössä paras ja toisessa lähdössä toinen. Neljän osakilpailun jälkeen Vehkosella on 14 pisteen johto omassa luokassaan.

Kanada cupin valmennuskaksikko

Vahvistamattomien lehtitietojen mukaan Rauno Korpi aisaparinaan Juhani Tamminen ovat suomen jääkiekkomaajoukkueen valmentajaksi kaksikko ensi syksyn Kanada Cupissa.

Korpi on valmentanut Suomen maajoukkuetta jo runsaan vuoden ja samalla hän on ollut Tampereen Tapparan valmentaja.

Tamminen puolestaan on toiminut olympiajoukkueen valmentajana sekä Turun Palloseuran valmentajana.

Kaksi kokenutta englantilaista vuorikiipeilijää vahvisti torstaina, toukok. 7. p:nä huhuja hirveän lumimiehen eli jetin olemassaolosta. Miehet sanoivat nähneensä Himalajan rinteillä 4,800 metrin korkeudessa outoja jalanjälkiä.

Päivänsankari Tyyne Lindberg

Tyyne Lindberg 80-vuotias

Yllätysjuhlat Mrs. Tyyne Lindbergin 80-vuotispäivän kunniaksi pidettiin lauantaina, huhtik. 18. päivänä Tamarack Lodgein kauniissa ja kodikkaassa suojassa. Ystäviä ja tuttavuuksia oli saapunut läheltä ja kaukaa kunnioittamaan ja onnittelemaan aina ystävällistä ja vieraanvaraista Tyyneä, joka edesmenneen puolisonsa William Lindbergin kanssa on ollut vuosikymmeniä Voluntownin alueen suomalais-toimintojen tukijaa. Lindberg Beachin juhannusjuhlat ja piknikit ovat jääneet unohtumattomina elämyksinä myös monien New Yorkissa asuvien suomalaisten mieleen Amerikanmatkan kokohoituna.

Päivänsankari yllätettiin tosiaan täydellisesti - kiitos Ralph ja Saimi Johnsonin ovelan suunnitelman. Tyyne piti viedä sisarensa Mrs. Vieno Mallisen ja Mrs. Kyllikki Hjeltin kanssa ravintolaan päivälliselle juhlapäivän merkeissä - siis vain kotipiirissä. Mutta Ralph sanoi auton kaartaessa ylös Anderssonin mäkeä, että "hänen pitääkin pudottaa yksi talvehtinut ruukkukasvi Tamarackiin - ja kun motellin pihalla oli kymmeniä autoja parkettuna Ralph selitti, että siellä on jonkun amerikkalaisen klubin erikoistilaisuus.

Tyyne ei aavistanut mitään ennen kuin auton pysähtyessä alkoi leikkiä ovi avasi oven eikä vielä silloinkaan, koska hän kysyi hämmästellessä, "miten sinä Jussi täällä olet - kuulutko sinä juhliivaan klubiin?"

No sittenhän asia alkoi valjeta, kun pyysin hänet sisään "kun on muutamia ystäviä täällä". Ei Tyyne ihan pyörinyt, mutta jalat oli mennä alta - Helena istutti hänet välittömästi oven päälle ensimmäiseen tuoliin rauhoittumaan ja minä kiidätin lasissa "skotlantilaisia sydäntappoja" (veteen laimennettuna).

Lopun sitten melkein arvaatkin - yli 90 ystävää lauloi useampaankin otteeseen "Happy Birthday" ja "Onneks' olkoon Sinulle Tyyne-kulta". Buffet-pöydä nautittiin ja shampanjaa oli palan paineeksi.

MC:n tehtävissä vuorottelivat allekirjoittaneen ohella Ralph Johanson ja Harri Manner. Aurasuoran puheenjohtaja Ed Suominen piti ensimmäisen onnitelu puheen, jota seurasi monta muuta lyhyttä ja humoristista kuin myös liikututtavaakin onnentoivotusta. Mrs. Herta Odell lausui kirjoittamansa herkan runon ja Hannu Mäkipuro lauloi pari kaunista, omaa, tunnel-

mallista sävellystään omistaen "Sua-nimisen Tyynele".

Extempore-ohjelmasta mainittakoon NY:n Laulumiesten tynkävartetti eli tertsetti - Harri, Charlie ja Jussi, joka lauloi Tyynele serenaadin "Uinahda sä vieno" sekä lauluviili Billiä muistellen Amerikan Laulajien tunnuslaulun "Harvoin veljet veikkosemme" - Tyyne ja Bill olivat mukana AL:n ensimmäisellä Suomen konserttimatalla 1956.

Juhlinnan kohde näytti, etteivät vuodet vielä pahemmin painaneet - palkeet ainakin ovat kunnossa, sillä Tyyne puhalsi kaikki 80 kynttilää sammuksiin juhlaakun reunoilta vain muutamalla henkäyksellä!

Tamarack Lodgein omistajat, Suomen kunniakonsuli Carl ja Mrs. Karen Anderson, olivat avanneet ravintolansa tavallista aikaisemmin ennen kevätseisongin alkua - siitä heille erikoinen kiitos - lämmenhienkiselle juhlaa saatiin täten mitä onnistuneimmat puitteet.

Ystävien yhteisenä lahjana Tyynele onnennettiin lahjakortti taimitarhaan. Sillä hän voi ostaa haluamansa puun, mahdollisesti dogwoodin, arveli lahjan ojentaja Ralph Johanson.

J.W.H.

Suomen uutisia

Työmarkkinajohtajat presidentin luona

Presidentti Mauno Koivisto otti vastaan johtavat työmarkkinanäkökulmista presidentinlinnassa. Tapaamisessa keskusteltiin tämän hetken tilanteesta työmarkkinoilla, johon on vaikuttanut ennen kaikkea Auto- ja kuljetusalan liiton lakko.

Presidentti sanoi tapaamisessa, että järjestöjen on itse ratkaistava omat pulmansa, eikä hän aio edeltäjänsä tavoin puuttua työmarkkinatilanteeseen nyt tai tulevaisuudessa.

Rauma-Repolalta uusi keksintö

Rauma-Repolan telakkaryhmä on kehittänyt järjestelmän, joka estää laivan juuttumisen jäihin.

Yhtiö on saanut keksinnölleen jo patentin kaikkialla, missä kyseistä toimintaa harrastetaan.

Uuden järjestelmän avulla laivan potkurin puhalletaan voimalla ilmaa, mikä helpottaa potkurin pyörimistä jäissä ja estää moottorin pysähtymisen.

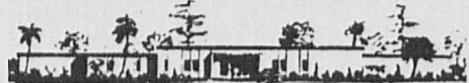
Kova pakkanen heikentää mustikkasatoa

Viime tammikuun kovat pakkaset vaikuttavat vielä ensi kesänakin, sillä tutkijat odottavat marjasadosta tavallista heikompaa - ja etenkin mustikka on kärsinyt ennätyspakkasista.

Mustikka kestää vielä jopa 30 asteen pakkaset, mutta viime tammikuussa oli vielä kylmempiä. Lisäksi vähälumisuus haittasi monilla paikoilla marjojen talvehtimista.

Floridan kuulumisia

Lake Worth, Fla.

Finnish-American Rest Home, Inc.

Aivan ensiksi tahdomme jälleen kerran kiittää Lepokodin Ystäviä heidän lahjoituksestaan. Olemme nimittäin saaneet upouudet "mööpelit" eli kalusteet molempiin TV-huoneisiin. Niissä on nyt aivan uusi ilme. Tämä oli miehuinen lahjoitus asukkaillemme. Maanantaina vietimme Niilo Katajan muistojuhlaa. Puheenpiti Mrs. Vuori, musiikista vastasi Viola Suisto.

Tiistaina aamulla teimme ostosmatkan ja iltapäivällä Mr. Haapa lauloi ja laulatti asukkaitamme.

Keskiviikkoamman oli taas Helsingin kättilä kiireinen, sillä

heillä oli jälleen paljon asiakkaita.

Iltapäivällä klo 2 vietimme syntäreitä sairaskodissa, missä vanhin asukas Aura Ranta täytti 96 vuotta. Lepokodissa juhlittiin myös ja Anna Kirppu oli nyt iäkäs eli 95 vuotta. Onnittelemme heitä ja kaikkia muitakin toukokuun lapsia.

Viihdyttäjinä meidän rakkaat muusikomme Irja Finne ja Keijo Saarnio, jotka ovat vierailleet illoin vuosiin.

Torstaina pidimme omat "Ilkamat", joissa on aina raittoisa tunnelma. Kaikille yllämainituille ystävillemme mitä parhaimmat kiitokset. Teitä täällä tarvitaan jatkossakin.

Lepokotiterveisin,
Elina Kuronen

Lakeside Chapel

Funeral Directors
131 Lakeside Dr.
Lake Worth, Florida
Puhelin 582-6633

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460
"We stock sauna heaters"
Puh. 585-0247

Suomessa tiedustellaan

Kauhanen, Elias, syntynyt 24. tammik. 1889 Iisalmessa/Sonkajärvellä ja Kauhanen, Kalle, syntynyt 2. helmik. 1893. Syntymäpaikka sama. Molemmat muuttivat Amerikkaan vuoden 1931 tienoilla.

Edellä mainittuja henkilöitä tai henkilöitä, jotka heistä jotain tietävät, pyydetään ottamaan yhteyttä Suomi-Seuran osoitteella: PL 213, 00170 Helsinki, Finland.

Skandinaaviasta Islanti, Norja, Ruotsi Suomi ja Tanska

Yli 30 tehtaan tuotteita: huonekaluja, joulu koriste-esineitä, lahjatavaroita, lasitavaraa, puukenkiä, villavaatteita, villalankaa, noppapankkia, lasten päähineitä, koruja, saunan kiukaita, kalastusveitset ja uistimia. Lähettäkää \$5.00 ja me lähetämme 26-sivuisen katalogin. (Hyvitetään ensimmäisen \$35.00 tilauksen yhteydessä).

Kuparinen aurinkokello Suomesta. Toivottakaa aurinkokellon välityksellä.

Tanskalainen Nisse-pari. Käsin tehty pyöristetty, lampaanvillasta, säkkipankaasta ja huovasta.

Käsinmaalattu Taalainmaan heppa Ruotsista.

SCANDINAVIA BY MAIL
P.O. Box 7604
Glendale, CA 91205

Muista ystäväsi lahjapaketilla me postitamme

Kesäillan Tanssit

Sampo Haalilla Canterbury, Conn.

Lauantaina, kesäk. 6. p:nä klo 8:30 ill.

Tanssit soittaa Finn Rhythm

solisti Aatos Autio

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 836-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Marmorisia ja graniittisia hautakivia
BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

MOODY'S DINER and CABINS

Erikolisa päivällisiä,
Curb- palvelus
KOTITEKOISET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

NIPPA SAUNAKIUKAITA
Laatuvalmistetta sitten 1930
Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wildfire Campstoves, saunakiukaita ja saunan tarpeita.
Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleen myyjä halutaan

Imatra Seura
740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426
Mauno Laurila, puh. joht.
SAUNA TILAUKSESTA! PÄIVÄLLISET joka sunnuntai klo 2 ip.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May
593 Park Ave. at 64th St. NYC
P. O. Box 2590
GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Tel. 774-3284 Central Village Tel. 564-2147

The Robert H
Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

Edw. C. Halvorsen, Inc.
FUNERAL DIRECTORS
310-12 8th AVENUE BROOKLYN 20, N.Y.
In Continuous Service to the Community Since 1849

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - Kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyä 10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatavaraa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoimia maanantaista lauantaihin, klo 9 ap. - 5:30 ip.
8053 Lawrence Road
Yksi maili etelään Hypoluxa tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd. Lantana, Fla

Joka sunnuntai ohjelmaita tai konsertti ja tanssia lopuksi. Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä. Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia voileipiä riisipuroa hedelmäkeiton kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

Dinkku tienaa tuplasti niin paljon kuin sinkku

Vakituiseen parisuhteeseen haksahaneet ehtivät tuntea itsensä jo kärryillä tipahtaneiksi, suomalaisen City-lehden voutottua sinkuista sivuillaan. Eipä hätää: nyt tulevat DINKIT! (Vai pitäisikö taivuttaa DINKUT?)

Dinkit ovat pareja, jotka tekevät yhteensä satatuntista työviikkoa, hankkivat hyvin ("tuplatulo")... Lapsille ei ole aikaa, ura on tärkeämpi.

Lähtiessään bemaarillaan töihin dinkit kytkivät automaattisen puhelinvastaajan päälle. Kotiin palattuaan he valmistavat aterian mikroaaltouunissa, lypsävät Italianlaiselle nahkasohvalle katsomaan videota isoruutuisesta stereotelevisiostaan.

Dinkeillä on siis paljon yhtäläisyyksiä juppien kanssa. Kyseessä onkin kuulemma luonnollisen kehityksen tulos: 60-luvun hipeistä tuli 70-luvun juppeja, jupeista 80-luvun dinkkejä.

Asiantuntijat uskovat, että dinkkeys on vain väliaikainen vaihe, ennen kuin perinteiset kuviot, lapset jne., tulevat kuvaan mukaan.

Dinkkien päänaiva onkin se, henkikiäkö vaikeo eikö hankkia lapsia. Lasten hankkimista harkit-

taan viimeistään sitten, kun "kaikkea muuta on jo kokeiltu".

TIME on kehittänyt valmiiksi luokat, joihin dinkit (Double-Income, No Kids) voivat turvallisesti astua hankittuaan lapsia: TIPS (Tiny Income, Parents Supporting) ja lopulta NINK (No Income, No Kids).

Finlandia Foundation Boston Chapter

Finlandia Foundationin Bostonin jaoston kevätkauden viiminen kokous pidetään sunnuntaina, kesäk. 7. p:nä klo 3 iltapäivällä Suvijuhlan merkeissä. Kokouksipaikkana on tavanomainen St. Paul's Evangelical Lutheran kirkon tiloissa, 929 Concord Turnpike (Rt.2), Arlington.

Puhujana toimii Suomen konsuli Antti Lassila New Yorkin pääkonsulaatista.

Kansantansihyvä *Revontulet* esiintyy myös tilaisuudessa. Tanhuajat antavat näytteen Kauttisen kansansanmusiikkijuhlia varten valmistamastaan ohjelmasta.

FITCHBURG, MA - Kaikkiaan 375 urheilijaa osallistui Crocker urheilukentällä äskettäin pidettyihin 17. vuotuisiin "Eritys Olympialaisiin" kilpailuihin 12 eri lajissa. Kouluikäiset urheilijat juoksivat, hyppäsivät ja heittivät palloa satojen vanhempien, opettajien, valmentajien, vapaaehtoisten työläisten ja luokkatoverien hurratessa laidoilla. Kisojen päätyttyä jokaisen osanottajan rintaa koristi yksi tai useampi palkintonaution, sillä näissä olympialaisissa kaikki ovat voittajia. - Kuvassa Nancy Robichaud, Kim Hennessy ja Minna Talviharju (vasemmalta oikealle) rullatuloikilpailussa.

Fitchburg ja ympäristö

Kultaisen län Kerho

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontui tiistaina, toukok. 26. p:nä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg, MA.

Presidentti Anton Nopasen toivotettua kaikki tervetulleiksi laulettiin "America" ja "Maamme" laulut Mrs. Neima Johnsonin säestäessä pianolla. Kerholaiset ovat todella kiitollisia Mrs. Johnsonille siitä, että hän on aina valmis pianonsoittoon. Unohdimme mainita, että viime viikolla hän soitti "Finlandian" edesmenneen William Kultin muistolle.

Miss Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti. "Happy Birthday" laulettiin tämän viikon väivänsankarien kunniaksi: Veikko Peltola (toukok. 24); Aili Berko (toukok. 25) ja Tauno Tastula (toukok. 26).

Suurkiitokset seuraaville henkilöille heidän kahvipöytänsä tuomistaan herkuista: Henni Lappalainen - banaani/omenakakku; KAREN A. TAMMI, Oakmont Regional High Schoolin senior-luokkainen, aloittaa opiskelunsa syksyllä Southeastern Massachusetts yliopistossa North Dartmouthissa. Pääaineenaan hän aikoo opiskella meribiologiaa. Hänen vanhempansa ovat Mr. ja Mrs. Carl F. Tammi, East Road, Westminister, MA.

JULIE GAIL RITARI, Fitchburg High Schoolin senior-luokkainen, on hyväksytty Olive & Nazarene yliopistoon, missä hän aikoo opiskella musiikkia ja tietokonealaa. Hänen vanhempansa ovat Paul O. ja Janice G. Ritari, 574 Ashburnham St., Fitchburg, MA.

JOYCE I. HANNULA CFP
Personal Financial Planner
79 East Rd. P.O. Box 500
Westminister, MA 01473
874-0629 or 832-6368

IDS
Edestakainen lentomatka
Boston - Los Angeles
Boston - San Francisco

\$ 278
soittakaa ja kysykää
yksityiskohdista
GIT MATKATOIMISTO
169 Main St., Leominster
Puh. 537-4536

May
Funeral Service
HAUTAUSTOIMISTO
WINSLOW P. MAY johtaja
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, Mass.
Puhelin: 726-1509

KESKUSTASSA
SIJAITSEVA
FRANK H.
MILES
COMPANY
1158 MAIN ST. HOLDEN MA
Hautatut iimit uksia
vuodesta 1896

LYDON & HAASE CO.
209 Fulton Street, Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719
KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA
Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astiapesukoneita

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea
NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.
135 Main Street, P.O. BOX 449 Westminister, MA
Valittu tään myös kiinteistöjä Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.
Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA
376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki
71 Main St.
Westminister, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Tulevia tilaisuuksia

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg. Kaikki tervetulleita!

Lauantaina, kesäk. 13. p:nä 8-12 yöllä Finnish Ski Clubin Juhannustanssit Saiman Puistossa. Suomalaiset kansantansijat esiintyvät myös. Humppea Veikko huolehtii musiikista.

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartausta HYVÄT UUTiset lähetetään joka sunnuntaiamu asemalla WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaisin klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, toukok. 31 p. klo 8:30 ap. radiohartausta NEW LIFE - asemalla WEIM 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 ap., pastori David Wuori saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 ap. Pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina, kesäk. 2 p. klo 7:30 ill. aikuisten kuoro harjoitus. Klo 7:30 viikkoillan hartauttilaisuus.

Suomenkielinen puhelinhartausta kaikkina vuorokauden aikoina numerosta: (617)343-8118. Evankelista Kerttu Kopsala.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, toukokuun 31 p., klo 7:45 aam. Suomenkielinen luterilainen tunti WCMX, 1000. Klo 9:15 aam. Sunnuntaikoulu ja raamattu luokka. Klo 9:30 aam. Korkeakoululaisten raamattu luokka. Klo 10:30 aam. Englanninkielinen Ehtoollis-jumalanpalvelus. Huom! Nuoret eivät koonnu.

Lauantaina, kesäkuun 6 p., klo 9:00 aam. Rukous- ja seurakunnan erilaisten asioiden suunnittelua Mäntyrannassa lompäivän merkeissä. Kaikki etiset seurakunnan mukanaolleet täsenet ja uudet ovat tervetulleita.

Yhteinen äiti kaikilla

Uusi geneettinen tutkimus paljastaa, että kaikki maailman ihmiset ovat yhden ainoan naisen jälkeläisiä, joka eli 200,000 vuotta sitten Afrikassa, tiedemiehet väittävät.

Kalifornialaiset biokemistit tutkivat eri puolilla maailmaa 174 naisen perintötekijöitä. Tulokset on julkaistu brittiläisessä Nature-lehdessä.

Kalifornian Berkeleyyn yliopiston tutkijat käyttivät tutkimuksessa vain naisia, koska he testasivat solun energiaa tuottavan osan, mitokondrioiden, DNA-tekijää, joka periytyy ainoastaan äidin puolelta. Isän osuutta ei tämä tutkimus paljasta.

Tutkijat rakensivat geneettisen sukupuun, jonka he uskoivat kattavan kaikki ihmiset. Sen juuret juontavat yhteen ainoaan naiseen.

Poika huhtik. 29, 1987 Mr. ja Mrs. Carl A. Swansonille (Patricia L. Anttila), Scott Road, Fitchburg, MA.

"Silloin Pietari vastasi ja sanoi hänelle: 'Katso, me olemme luopuneet kaikesta ja seuranneet sinua; mitä me siitä saamme?'" (Mat. 19:27)

Moni ihminen on varmasti kysynyt Pietarin tapaan, "Mitä minä saan siitä, jos lähden seuraamaan Jeesusta?" Yleensä meillä ihmisillä on taipumusta elämämme eri tilanteissa ajatella, että mitä me näistä tilanteista hyödyimme, tai mitä me niissä menettämme. Varsinkin, kun on kysymys Jeesuksesta, moni punnitsee elämäänsä hyödyn tai menetyksen merkeissä. Onko Jeesuksesta mitään hyötyä?

Oletko sinä ajatellut näin? Uskon, että jos pysähtyisit hetkeksi oikein tutkimaan tätä asiaa, juuri hyödyn ja menetyksen yhteydessä, niin sinäkin tulisit ymmärtämään oman asenteesi arvon, kun on kysymys Jeesuksesta. Kannattaako Jeesusta seurata?

Tarkkaa mitä Jeesus vastasi Pietarille: "... Totisesti minä sanon teille: siinä uudestisyntymisessä, jolloin ihmisen Poika istuu kirkkautensa valtaistuimella, saatte tekin, jotka olette paikkaan. Jeesus sanoi: "Jos tahdot olla täydellinen, niin mene, myy mitä sinulla on, ja anna köyhille, niin sinulla on oleva aarre taivaissa; ja tule ja seuraa minua." (v. 21) Tähän nuorukai-

nen ei kuitenkaan suostunut; hän oli hyvin rikas.

Ei ole synti olla rikas! Mutta synti on se, että rikkaudesta tulee epäjumala. Tämä oli nuoren miehen tilanne. Hän punnitsi elämänsä, ja teki sen päätöksen, että Jeesusta seuraaminen maksaisi liian paljon. Hän piti maalliset aarteensa itsellensä, mutta menetti taivasosuuksensa, ja menetti iankaikkisen elämän Jumalan kirkkaudessa. Ker-takaikkiaan järkyttävää! Oletko sinä joskus ollut tällaisen valinnan paikalla? Miten teit, kuinka valitsit?

Mitä me todellisuudessa menettämme, kun lähemme seuraamaan Jeesusta? Me menettämme syntimme, ja kaikki syntin kammiot. seuraukset: Jeesuksen seurassa meillä on kaikki taivaalliset rikkaudet ja voimat käytettävissämme - nyt jo täällä ajassa - ja lupaus kirkkaasta tulevaisuuden ja saastaitte minua seuranneet, istua kahdella toisella valtaistuimella ja tuomita Israelin kahtatoista sukukuntaa. Ja jokainen, joka on luopunut taloista, tai veljistä tai sisarista tai isästä tai äidistä tai lapsista tai pellostaan minun nimen tähden, on saava monin veroin takaisin ja perivä iankaikkisen elämän." (Mt. 19: 28, 29)

Ei mikään pieni palkka! Raamattu on täynnä ihmeellisiä lupauksia niille, jotka ovat uskoll-

sia Jumalalle, jotka luottavat Jeesukseen. Ja Jumala on uskollinen; hänen lupauksensa täyttyvät.

Mikä estää sinua seuraamasta Jeesusta? Mitä sinä luulet menettäväsi? Edellämme mainittu tapahtuman yhteydessä oli kysymys rikkaasta nuoresta miehestä. Juuri ennen Pietarin kysymystä, eräs mies oli tullut Jeesuksen luokse kysyen "Opettaja, mitä hyvää minun pitää tehdä että minä saisin iankaikkisen elämän?" (v. 16) Jeesus kehoitti nuorukaista pitämään käskyt.

Kertomus tuo ilmi, että tämä nuori mies oli ollut hyvin uskonnollinen koko elämänsä. Mutta sitten Jeesus kosketti arkaan ja murhaajan ja huorintekijän ja velhojen ja epäjumalanpalvelijain ja kaikkien valittelijain osa on oleva siinä järkevä, joka tulta ja tulikiveä palaa; tämä on toisen kuolema." (Ilm. 21: 8)

Haluatko sinä todella tällaisen tulevaisuuden? Ystävä, älä viivyttele. Vaikka sinun elämäsi tähän saakka on ollut mitä kauheinta syntielämää, nyt vielä sinulla on mahdollisuus valita Jeesus. Jeesuksen veri puhdistaa sinut kaikesta synnistä; saat rikkomuksesi anteeksi; saat uuden elämän. Sinun tiesi kirkastuu kirkastumistaan. Et tule menettämään mitään; tulet vain saamaan - yltäkylläisyyttä, iloa, rauhaa - Jeesuksen seurassa. Ne vaikeudet, joiden läpi menet tässä maailmassa, eivät ole mitään verrattuna taivaan aarteisiin, jotka sinua odottavat.

Visit a Heikkila Dealership for Quality and Service you can Really Depend On.

EUGENE AND ALICE HEIKKILA

Over 600 new and used cars and trucks available
Rentals • Leasing • Financing • Top trade-ins
Factory-trained service

LUNENBURG FORD
Rte. 2A, Lunenburg • 345-1011

LUNENBURG FORD USED CAR ANNEX
525 John Fitch Hwy., Fitchburg • 345-2508

LUNENBURG ISUZU
Rte. 2A, Lunenburg • 345-1011

NORTH-END SUBARU/MAZDA
Rte. 13, Lunenburg • 582-4911

NORTH-END USED CAR SALES CENTER
Jct. Rte. 13 and Rte. 2A, Lunenburg • 345-1363

HUHTALA OIL CO.

MAIN STREET, EAST TEMPLETON

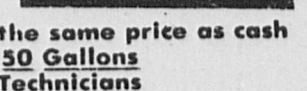
Low competitive prices

FULL SERVICE 632-1221

24-HOUR BURNER SERVICE
Dependability for over 40 YEARS

Our 3rd Generation LOCALLY OWNED
Automatic Delivery is the same price as cash
Minimum 150 Gallons
8 Licensed Technicians
New Customers Welcomed
Our service area is from North Rutland to Orange

FUEL OIL
CASH ON DELIVERY
or within 10 days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS
CASH ON DELIVERY 632-1226

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST FITCHBURG, MA TELEPHONE: 342-3635
Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location, easily accessible from all parts of city and suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

Suomen uutisia

Arvo Ylpölä ja Taru Tuulikki Stenvallilla on ikäeroa 90 vuotta, mutta kävely sujuu tasa-
tahtiin.

Pääkaupunkikävely ei saanut massoja liikkeelle

Ensimmäinen Pääkaupunkikävely ei aurinkoisesta säästä huolimatta muodostunut massatilaisuudeksi. Kun esimerkiksi Yhdysvalloissa vastaava tapahtuma kerää kymmeniä tuhansia osallistujia, Pääkaupunkikävelyn osallistui vain runsaat 600 kuntoilijaa.

Eri puolilta pääkaupunkiseutua lähteneet ryhmät suunnistivat kohti Olympiastadionia, jossa vietettiin yleisöjuhlaa. Parhaimmillaan ryhmässä oli viitisenkymmentä henkeä, mutta joistakin paikoista lähti vain muutama innokas.

Erityisesti silmiin pisti nuorison lähes täydellinen puuttuminen. Osallistujat koostuivat sellaisista ihmisistä, jotka harrastavat kävelyä muutenkin säännöllisesti.

Yksi kävelijöistä oli juoksijoiden päävalmentaja Juha Väättäinen. Hän löysi tapansa mukaan pitkälle meneviä syitä vähäiselle osanottajajoukko. "Suomessa luullaan, että kaikki sujuu itsestään. Kun liikuntakulttuuri on sitä mitä se on, ei väliä loppuosta vaan mukaan," Väättäinen sanoi. "Itse tapahtumana tämä on erinomainen, mutta porukan

mukaansaamiseksi pitäisi kehittää jotain uutta."

Tapahtuma oli kuitenkin järjestäjille rohkaiseva. Pääkaupunkikävelystä tehdään vuosittainen tilaisuus ja jatkossa odotetaan tuhansia, jopa kymmeniätuhansia osallistujia. Osallistumismaksut menivät hyvään tarkoitukseen eli Arvo ja Lea Ylpöläille.

Teräsvaari Ylpölä osallistui itse yleisöjuhlaan ja tekisi malliksi 50 metrin kävelyssä 99-vuotiaiden sarjan epävirallisen maailmanennätyksen, 31.74.

Suomen uutisia

Teatterikoulu yhä rehtorilla

Teatterikorkeakoulun hallituksen mielestä toistaiseksi ei ole tarpeellista koulun rehtorin virkaa.

Hallitus jätti rehtorikysymyksen avoimeksi askettaisessa kokouksessaan samalla kun se totesi, että kukaan virkaa hakevista henkilöistä ei täytä viran edellyttämiä vaatimuksia.

Sen sijaan hallitus päätti, että jo ensi syksystä alkaen koulussa kokeillaan uutta hallintomallia, jossa näyttelijöitä, ohjaajia ja dramaturgeja kouluttavat laitokset yhdistetään omaksi osastoksi.

Osaston johtajaksi hallitus määräsi vt. lehtori Jussi Parvianen. Kokeilu noudattaa koulun tilaa selvittäneen työryhmän ehdotusta.

Koulun hallituksen mielestä tämä kokeilu selkiintyy koulun taiteellisen-pedagogista päätöksentekoa sekä parantaa työskentelymahdollisuuksia.

Hallituksen käsityksen mukaan rehtorin virkaa ei ole syytä täyttää ennen kuin koulun hallinnollisia muutoksia koskevat esitykset on käsitelty loppuun, koska mahdolliset muutokset saattavat vaikuttaa olennaisesti rehtorin toimenkuvaa.

Rehtorin virkaa hakeneista viidestä henkilöstä ainoastaan teatterinjohtajat Sointu Angervo ja Kari Selinheimo täyttävät hallituksen mielestä viran erityiset kelpoisuusehdot. He eivät kuitenkaan täytä niitä yleisiä kelpoisuusehtoja, joita viran menestyksellinen hoito edellyttää.

Kansliapäällikkö Lauri Taras

Suomen uutisia

Suomen lintutilanteesta kartoitus

Yli 3.000 lintuharrastajaa on osallistunut jo vuoden ajan Suomen lintutilanteen kartoittamiseen.

Kaikkiaan tutkimus kestää kolme vuotta ja se on osa yleiseurooppalaista Euroatlas-tutkimusta.

Suomen osuuden järjestää Lintutieteellisten Yhdistysten Liitto ja tutkimuksen tulokset julkaistaan aikanaan kirjana.

Mitterand Suomeen

Ranskan presidentti Francois Mitterand tekee heinäkuun alussa virallisen valtiovierailun Suomeen. Vierailu tapahtuu presidentti Mauno Koiviston kutsusta.

Vierailusta on suunniteltu kaksipäiväistä ja lyhyestä ohjelmasta huolimatta siihen aiotaan sisällyttää maaseutukierros.

Suomessa suojeltiin 19 eläinlajia

Kaikkiaan 19 uhanalaista eläinlajia kuului viime vuonna Maailman luonnonsäätiön Suomen rahaston suojeluohjelmaan. Näistä oli kahdeksan nisäkästä, seitsemän lintua, kaksi kalaa ja kaksi selkärangattomaa.

Suojeltavista eläinlajeista tunnetuimpia olivat metsäpeura, saimaannorppa, liito-orava, vesikko, merikotka, naali ja muuttohaukka.

Metsäpeura

Saimaannorppa

Merikotka

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES—WEEKLY RETURNS
MINIMUM STAY 1 WEEK — MAXIMUM STAY 1 YEAR

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$690 • SEATTLE \$790
LOS ANGELES \$890 • MONTREAL \$640*

* RULES AVAILABLE UPON REQUEST
CHILDREN 50% — INFANTS 10%
MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM
ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA
SEATS ARE LIMITED — RESERVE YOURS EARLY
FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL **HANSLIN** SERVICE
40 East 49th Street New York, N.Y. 10017
Telephones:
212 832-8989 800 223-0567
"PUHUMME SUOMEA"

Tilaus ja osoitteenmuutos

osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS ☐ UUDISTUS ☐

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomailla 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Puh. (617) 343-3822

Pikku-uutisia

Ulkomaalais-toimistolle moitteita

Eduskunnan oikeusasiamies Olavi Heinonen on antanut sisäministeriön ulkomaalaistoimistolle moitteita siitä, että ulkomaalaistoimisto on lähettänyt viisumitta Suomeen tulleita ulkomaalaisia maasta, vaikka viisumin myöntäminen olisi ollut ilmeistä.

Nykyisen käytännön mukaan viisumitta Suomeen tulleille ulkomaalaisille ei myönnetä Suomessa viisumia, vaikka sen myöntäminen olisi perustettua.

Viisumi on myönnetty vasta, kun henkilö on matkustanut Pohjoismaiden ulkopuolelle. Oikeusasiamiehen mukaan nykyinen käytäntö ei perustu lakiin.

Oikeuskansleri ei syytä Mulleriä

Oikeuskansleri ei aio syyttää Suomen entistä Washingtonin suurlähettilästä Richard Mulleriä virkavirheestä.

Muller teki virkavirheen maksattaessaan vuonna 1983 ulkoministeriötä olemattomista tarjoiluista.

Oikeuskanslerin mukaan virheet olivat anteeksiannettavan pieniä eikä yleinen etu vaadi syytteitä, koska Muller on jo eronnut virastaan.

Sen sijaan valtio on haastanut Mullerin oikeuteen ja asiaa puetaan parhaillaan Helsingin raastuvanoikeudessa.

Aurajokeen lohenpoikasia

Turun kaupunki on istuttanut 15.000 lohenpoikaa kaupungin läpi virtaavaan Aurajokeen elvyttääkseen joen virkistyskalastusta.

Istutuksen tarkoituksena on saada lohenpoikaset leimautumaan Aurajokeen, jotta ne merivaelluksen jälkeen palaisivat takaisin Aurajokeen.

Muualta saatujen kokemusten mukaan 80 prosenttia istutetuista lohista palaa istutusjokeen.

Terveystutkimus väestölle

Kansaneläkelaitos, lääkintöhallitus, maan kaikki terveyskeskukset ja lääninhallitukset ovat mukana järjestämässä kansainvälisestikin mittavaa terveystutkimusta.

Käynnistettävään tutkimukseen osallistuu noin 7.000 perhettä eri puolilta maata.

Aikaisemmin vastaavanlaisia tutkimuksia on järjestetty kolme kertaa aikaisemmin: 1964, 1968 ja 1976.

Yötön yö alkoi

Utsjoella on alkanut yötön yö. Viimeisen kerran tänä keväänä aurinko laski Utsjoella 17. toukokuuta klo 00.38, mutta sen jälkeen aurinko laskeekin seuraavan kerran vasta 28. heinäkuuta klo 00.52. Sodankylässä yötön yö alkaa 30. toukokuuta.

Finnairille miljoonalasku

Finnair on tähän mennessä kärsinyt jo miljoonan tappiot käynnissä olevasta Helsinki-Vantaan lentoaseman kiitoratojen kunnostuksista.

Eräitä vuoroja on jouduttu kokenaan peruuttamaan ja useina päivinä kaikki vuorot ovat olleet myöhässä. Tämä on vaikeuttanut mm. jatkohteyksiä.

Lisäksi eräitä vuoroja on jouduttu lentämään Turkuun ja Tampereelle.

SAK tukee automiehiä

SAK:n puheenjohtaja Pertti Viinanen on luvannut keskusjärjestönsä tuen Auto- ja kuljetusalan liitonlakkolaisille.

Jos lakkoneuvotteluissa ei päästä ei päästä pikaisesti sopuun, on AKT uhannut katkaista Suomen tuonin ulkomailta.

Työnantajapuolen mukaan tuonin katkaiseminen vaikuttaa myös Suomen vientiin.

Merikotka kuoli loppukaudessa

Merikotka kuoli lähellä Kokkolaa syötyään myrkytetyn loin.

Eri puolilla maata on aloitettu sota lokkeja vastaan ja taistelussa on käytetty kiellettyjäkin aineita.

Lokeista on aiheutunut suuria vahinkoja mm. viljelijöille, mutta omatoimiset myrkytykset ovat vaatineet viattomiakin uhreja, kuten em. merikotkan.

WE'VE WON THE AWARD FOR
HAVING THE BEST PASSENGER SERVICE
OF ANY AIRLINE.

FLY WITH A WINNER. FLY SAS.

SAS
The Airline of Scandinavia